MCCAA
MALTA COMPETITION AND
CONSUMER AFFAIRS AUTHORITY

NINVESTU FIL-FUTUR TIEGĦEK
FOND SOĊJALI EWROPEW
MALTA 2007-2013

L-Għażla

Rivista ta' tagħrif għall-konsumatur

DIĊEMBRU 2014- ĦARĠA NRU 06

Taf kemm se tonfoq? 06

Is-Servizzi tan-Nutara 20

Regolamenti dwar id-drittijiet tal-Konsumatur 22

ŻUR IS-SIT ELETTRONIKU TAL-MCCAA
www.mccaa.org.mt

L-Għażla

Rivista ta' tagħrif għall-konsumatur

03 Għas-servizz tal-konsumatur

04 Fiduċja fil-kummerċjant

05 Avviżi

06 Taf kemm se tonfoq? Ir-Regolamenti dwar il-Prezzijiet Indikati

08 Każ: Xogħol li ma sarx skont is-sengħa

10 Id-Deterġenti fid-Dar

11 Roħs fil-prezzijiet tal-mediċini

12 Il-ħidma tal-Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur

14 Ambjent b'saħħtu: x'jiswa għalija?

16 Informa ruħek dwar il-pestiċidi li għandek id-dar

17 Soluzzjoni alternattiva (ADR) u soluzzjoni elettronika (ODR) għat-tilwim tal-konsumatur

18 Roħs, roħs, roħs - *Sales, Sales, Sales*

18 Kompetizzjoni: Tisliba

19 Gwida għall-kiri ta' vetturi

21 Niltaqgħu ma' Dr Clinton Bellizzi, il-President tal-Kunsill Nutarili ta' Malta

22 Regolamenti Dwar Id-drittijiet tal-Konsumatur

24 Numru tat-telefown utli għall-konsumatur

DIĊEMBRU 2014- ĦARĠA NRU 06

Editur

Joyce Borg

Bord Editorjali

Marcel Pizzuto
Godwin Mangion
Joyce Borg
Michael Cassar
Odette Vella

Ittri jistgħu jintbagħtu bil-posta lil Joyce Borg, Editur **L-Għażla, L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur, Mizzi House, Triq Nazzjonali, Il-Blata l-Bajda ĦMR 9010** jew **joyce.a.borg@mccaa.org.mt** l-indirizz elettroniku.

L-ittri għandhom jkollhom l-isem u l-indirizz ta' min jibgħathom u ma jistgħux ikunu itwal minn 120 kelma. L-editur iżomm id-dritt li jqassar kull ittra, mingħajr ma jinbidel il-kontenut.

L-iskop tal-artikli ta' din ir-rivista huwa biss li jipprovdi informazzjoni u mhux li jagħti parir legali. F'każ ta' lment jew bżonn ta' iktar tagħrif, il-qarrej jista' jikkuntattja lill-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur, mingħajr ħlas, fuq il-linja **80074400**.

Għas-servizz tal-konsumatur

l-*Mission Statement* tal-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur hi li "jkollna suq fejn jipprevali l-kummerċ ġust u li fih il-benessri tal-konsumatur jinġieb 'il quddiem".

Marcel Pizzuto
Iċ-Chairman tal-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur

L-Awtorità hi impenjata li tilħaq dan l-għan permezz tax-xogħol li jwettqu l-erba' entitajiet li għandha fi ħdanha. Fil-fatt, dawn huma responsabbli li jassiguraw kompetizzjoni ġusta fis-suq, ħarsien tal-konsumaturi, regolamenti tekniċi tajbin, u servizzi relatati mal-istandards. Huma responsabbli wkoll mill-metroloġija u minn servizzi oħra tal-laboratorji li jaqgħu taħt l-istess Awtorità.

L-Uffiċċju tal-Kompetizzjoni kompla jissorvelja kontra xi prattiċi li jistgħu jxekklu l-kompetizzjoni fis-suq, għad-detriment tal-konsumaturi u tan-negozjanti, partikolarment dawk żgħar.

Fl-aħħar sena, l-Uffiċċju tal-Konsumatur baqa' jassisti lill-konsumaturi biex isolvu l-problemi li jiltaqgħu magħhom meta jixtru xi prodott jew servizz. Fl-istess ħin, kompla jinforma lill-konsumaturi dwar id-drittijiet tagħhom.

Id-Direttorat tas-Sorveljanza tas-Suq, fid-Diviżjoni tar-Regolamenti Tekniċi, kompla jieħu l-miżuri neċessarji biex jassigura li l-prodotti impoġġija fis-suq ma jkunux ta' periklu għall-konsumaturi. Ħarġu numru ta' twissijiet biex il-konsumaturi joqogħdu attenti u ma jixtrux prodotti perikolużi, filwaqt li jekk ikunu xtraw dawn il-prodotti tinġibdilhom l-attenzjoni biex ma jużawhomx u jirritornawhom lil min ikun bigħhomlhom.

Matul din is-sena, l-Istitut tal-Istandards u l-Metroloġija kompla jgħin lill-konsumaturi u l-kummerċjanti. Ħarġu standards, ewlenin fosthom għall-postijiet ta' logħob fuq ġewwa biex it-tfal ikunu jistgħu jilagħbu f'post sigur. Il-Laboratorju tal-Metroloġija kompla jivverifika l-istrumenti tal-kejl u l-użin, il-pompi tal-*fuel*, l-impjanti tal-gass (LPG) u l-*ispeed cameras*.

Din kienet ħarsa ħafifa lejn ftit mix-xogħol li sar minn din l-Awtorità matul l-2013 – ħarsa li tagħti idea tar-responsabbiltajiet differenti u importanti li għandha l-Awtorità.

L-Awtorità hi impenjata biex tnaqqas il-burokrazija li jista' jkun hemm fil-proċeduri li qed jintużaw bħalissa, biex b'hekk il-konsumaturi jkunu jistgħu jinqdew aħjar u fl-iqsar żmien possibbli meta jkunu jeħtieġu xi servizz jew l-għajnuna tal-Awtorità.

Fl-aħħar nett, qed naraw ukoll kif nistgħu ntejbu l-kollaborazzjoni tagħna ma' awtoritajiet oħra biex il-konsumaturi jinqdew dejjem aħjar u ma jkollhomx għalfejn imorru minn awtorità għal oħra biex jagħmlu xi lment jew jiksbu t-tagħrif li jkunu jeħtieġu.

Kull organizzazzjoni hija dinamika. Bħalissa l-Awtorità qed tistudja wkoll l-istruttura tagħha, biex ittejjeb fejn hemm bżonn, anke f'dak li jirrigwarda l-uffiċjali tagħha kif ukoll emendi fil-liġijiet li hi responsabbli minnhom biex tkun tista' tilqa' aħjar għat-tibdil kontinwu tas-soċjetà Maltija.

Flimkien mal-Bord tal-Awtorità, u b'kollaborazzjoni mal-ħaddiema kollha tal-Awtorità, inħares 'il quddiem b'entużjażmu u b'determinazzjoni biex nattwaw il-politika tal-Gvern fil-qasam tal-konsumatur li minnha jgawdu kemm il-konsumaturi kif ukoll in-negozjanti, għax dawn mhux biss ikunu jafu aħjar dwar id-drittijiet tagħhom imma anke l-obbligi li għandhom lejn xulxin.

Fiduċja fil-kummerċjant

In-numru ta' intrapriżi li jaqblu mal-kodiċi ta' etika mfassal mill-Awtorità u li l-applikazzjoni tagħhom intlaqgħet, kulma jmur qed jiżdied. L-għan ta' din l-iskema huwa li l-konsumaturi jkunu jistgħu jserrħu rashom meta jixtru xi prodott jew jieħdu xi servizz mingħand min qed jipparteċipa fl-iskema ta' Fiduċja *Trust You*. Il-lista ta' partċipanti hija din:

AllCare Insurance Company
L-Imsida

Anthony Preca Jewellers
Il-Belt Valletta

Arkadia Foodstore
San Ġiljan, Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Art At Home
Ħ'Attard

Artech
Birkirkara

Ascot House
Il-Belt Valletta

Ave Maria Jewellers
Il-Belt Valletta

Bargate Bookshop
Ir-Rabat, Għawdex

Bayleys
San Ġwann; Il-Belt Valletta

Bedding and Upholstery
Il-Ħamrun

Big Ben
Birkirkara

Boulevard
Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

BR Guest
Birkirkara

C Moda
Tas-Sliema; il-Mosta

Calliope
Tignè Point, Tas-Sliema; San Ġiljan

Centro Moda
Il-Ħamrun; il-Mosta

Chateau D' Ax
Santa Venera

City Jewellers
Il-Belt Valletta; Ħaż-Żabbar; Ħ'Attard; Birkirkara; San Ġwann

Debbie's Baby Centre
Iż-Żejtun

Debenhams
Main Street Shopping Comlex, Raħal Ġdid; The Point Shopping Mall, Tignè Point, tas-Sliema

Elektra
Ħal Qormi

Exit
Il-Belt Valletta, Raħal Ġdid

Fashion Dept
Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Fino
Santa Venera

Flock Images Co Ltd
San Pawl il-Baħar

Forestals
Il-Belt Valletta, l-Imrieħel

Francis Meli Jewellers
Il-Belt Valletta

Furniture & Furniturings
Ir-Rabat, Għawdex

Gauda
Ir-Rabat, Għawdex

Gio Battia Delia
Il-Belt Valletta

Homemate
L-Imrieħel

Honey and More
Il-Mosta

ICS Ltd
Ir-Rabat, Għawdex

Intercomp
Il-Marsa

J Azzopardi Jewellers
Il-Belt Valletta

Jane Norman
Il-Belt Valletta; tas-Sliema

Jeanine
Tas-Sliema

King Shoe Shop
San Ġiljan; il-Belt Valletta; Tiġrija Palazz, ir-Rabat, Għawdex

Landau
Birkirkara

M Vintage
Raħal Ġdid; Bay Street Shopping Comlex, San Ġiljan, Tignè Point, tas-Sliema

Malta international Training centre
L-Imrieħel

Matrix
The Point Shopping Mall, Tignè point, tas-Sliema; Baystreet Shopping Complex, San Ġiljan; il-Belt Valletta; tas-Sliema; Main Street Shopping Complex, Raħal Ġdid; SkyParks, l-Ajruport Internazzjonali ta' Malta, Ħal-Luqa

Ms Sixty
Il-Belt Valletta; tas-Sliema

MSV Life
Il-Furjana

Nectar group
Ta' Qali

Nine West
The Point, tas-Sliema

Novelty
Il-Belt Valletta

Oasis
Tas- Sliema; il-Belt Valletta

Offerti Specjali.com
Is-sit elettroniku www.offertispecjali.com

Orsay
Il-Belt Valletta; Birkirkara

Parfois
Il-Belt Valletta; Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Paul Stationery
Il-Mosta

Pavi
Ħal Qormi

Peacocks
Il-Belt Valletta

Peacocks Kids
Il-Belt Valletta

Pearl
Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex

Piazza Italia
Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex; Birkirkara; The Point Shopping Mall, tas-Sliema

Portugese
L-Imrieħel

Smart Supermarket
Birkirkara

Suite Blanco
Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat, Għawdex; The Plaza Shopping Centre, tas-Sliema

Tape A, L'oeil
Birkirkara

Temprina
Ir-Rabat, Għawdex

Terranova
Ra; St Julian's; Tignè Point; il-Belt Valletta; Santa Venera

Tescoma
Tal-Pietà

The Atrium
L-Imrieħel

The Curtain Shop
Ir-Rabat, Għawdex

The Penthouse
Il-Mosta

The Sevens
Il-Ħamrun

Tower Shoes
Tas-Sliema

Trioligy
Armani Jeans, Tignè Point, tas-Sliema; Hilfiger Denim, Tignè Point, tas-Sliema; Tommy Hilfiger, Baystreet Complex, San Ġiljan; Armani Jeans, Baystreet Complex, San Ġiljan

Tutto Casa
Ir-Rabat, Għawdex

Underground
Il-Ħamrun; Embassy Complex, il-Belt Valletta; il-Belt Valletta

Urban Jungle
Arkadia Comercial Centre, ir-Rabat Għawdex

Vassallo Jewellers
Ir-Rabat Għawdex

Vee Gee Bee
San Ġwann; il-Belt Valletta

Ventura
Iż-Żejtun

Vigos
il-Belt Valletta

Vodafone
Raħal Ġdid; l-Ajruport Internazzjonali ta' Malta, Ħal-Luqa; ir-Rabat, Għawdex; il-Mosta; San Ġiljan; Bisazza Str, tas-Sliema; Ħaż-Żebbug, Il-Ħamrun

Vodafone Retail Store
Birkirkara; Triq ir-Repubblika, il-Belt Valletta

White Shop
Il-Belt Valletta

Zsa Zsa
Il-Belt Valletta

Jinstabu kimiċi *(phthalates)* ipprojbiti fil-*loom charms*

Dan l-aħħar ġew ittestjati numru ta' *loom charms* mill-Awtorità Maltija għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur (MCCAA) u nstab li kien fihom traċċi ta' kimika ipprojbita. Sitt kampjuni differenti ta' *loom charms* ittieħdu mingħand tliet fornituri differenti u ġew ittestjati skont ir-regolamenti REACH. Dawn instab li kien fihom livelli ogħla ta' kimika minn dak stipulat fil-liġi.

Għalhekk id-Diviżjoni tar-Regolamenti Tekniċi tal-MCCAA qed tordna l-ġbir ta' dawn il-*loom charms* mis-suq u qed tavża lill-konsumaturi biex ineħħu dawn il-prodotti minn idejn it-tfal u jirritornawhom fil-ħanut li xtrawhom minnu. L-Awtorità ordnat il-ġbir ta' dawn il-prodotti għax il-*phthalates* instabu f'numru ta' kampjuni li ġew ittestjati.

Id-Diviżjoni twissi wkoll lill-operaturi ekonomiċi li se jittieħdu passi jekk jinstab li dawn il-prodotti għadhom qed jitpoġġew fis-suq.

AVVIŻI PUBBLIĊI MAĦRUĠA MID-DIRETTUR ĠENERALI (AFFARIJIET TAL-KONSUMATUR) FI ĦDAN L-AWTORITÀ TA' MALTA GĦALL-KOMPETIZZJONI U GĦALL-AFFARIJIET TAL-KONSUMATUR

Id-Direttur Ġenerali (Affarijiet tal-Konsumatur), skont l-Artikolu 8 tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378), ħareġ dan l-Avviż Pubbliku li bih identifika u għarraf lill-pubbliku li:

- Light Projects Limited
- Di Natura International
- Francis Camilleri detentur tal-karta tal-identità numru 472061M

ma onorawx ir-rispettivi deċiżjonijiet mogħtija mit-Tribunal għal Talbiet ta' Konsumaturi.

Direttur Ġenerali (Affarijiet tal-Konsumatur)

Id-Direttur Ġenerali (Affarijiet tal-Konsumatur), skont l-Artikolu 8 tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur (Kap. 378), ħareġ dan l-Avviż Pubbliku li bih identifika u għarraf lill-pubbliku li:

- Marphil Gauci, detenur tal-karta tal-identità bin-numru 584391M
- Charlot magħruf bħala Carmel Gauci, detentur tal-karta tal-identità bin-numru 421770M

ma onorax id-deċiżjonijiet mogħtija mit-Tribunal għat-Talbiet tal-Konsumaturi, u ulterjorment ġew irreġistrati diversi lmenti fl-Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur fir-rigward tal-persuni msemmija hawn fuq, b'rabta ma' reklamar qarrieqi ta' *water proofing*, xogħlijiet ta' *water proofing* li ma bdewx jew li ma tkomplewx minkejja li l-konsumaturi ħallsu għal dawn ix-xogħlijiet, u *water proofing* difettuż.

Direttur Ġenerali (Affarijiet tal-Konsumatur)

Plakek 2 *Pin*

Skont ir-Regolamenti tal-Aċċessorji tal-Elettriku (L.S. 427.51), kull prodott li jitpoġġa fis-suq f'Malta għandu jkollu terminazzjoni adekwata. Is-sistema domestika tal-elettriku f'Malta hi bi plakek ta' bi tlieta (*3 pin plug)*. Dan ifisser li s-*sockets* u l-plakek iridu jkunu skont l-istandard BS 1363. Meta prodott tal-elettriku ma jkollux plakka 3 *pin*, trid tinbidillu l-plakka għal waħda *3 pin* jew tingħata miegħu plakka alternattiva adekwata *(conversion plug)*, kif muri fl-istampi iktar 'l isfel. Biex din il-plakka alternattiva tkun tajba, trid titneħħa bl-għodda. Il-ħtieġa ta' *conversion plug* hi primarjament għas-sigurtà ta' min ikun se juża l-prodott ħalli jkun evitat xokk tal-elettriku minn plakek li ma jkunux *3 pin* imdaħħla f'*sockets 3 pin*, kif ukoll biex ikun żgurat li l-provvista tal-elettriku tgħaddi minn apparat tal-elettriku bi *fuse*.

L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur (MCCAA) tixtieq tinforma lill-importaturi u l-bejjiegħa bl-imnut li huwa d-dover tagħhom li jissupplixxu l-apparat elettriku bi plakka *3 pin* jew b'*conversion plug* qabel ma l-konsumaturi jieħdu l-prodotti d-dar. Il-konsumaturi għandhom jaraw li l-apparati tal-elettriku kollha li jixtru jkollhom il-plakek adekwati qabel jixtruhom.

Odette Vella
Senior Information Officer, MCCAA

Taf kemm se tonfoq?

Ir-regolamenti dwar il-prezzijiet indikati

Meta bħala konsumaturi jkollna bżonn nixtru xi prodott, huwa fl-interess tagħna li naraw x'hemm fis-suq u nqabblu prodott ma' ieħor. Biex nagħmlu dan huwa neċessarju li niġbru ċerta informazzjoni dwar il-prodotti li jkun hawn għall-bejgħ. Li nkunu nafu kemm jiswa oġġett huwa importanti għax inkunu nistgħu nagħmlu għażla aħjar.

Il-mod kif nakkwistaw din l-informazzjoni għandu rwol importanti. Biex l-għażla tax-xiri tkun libera u mingħajr pressjoni żejda mill-bejjiegħ, huwa meħtieġ li kull prodott offrut għall-bejgħ ikun immarkat bi prezz. Dan huwa, fil-fatt, obbligu legali li joħroġ mir-Regolamenti dwar il-Prezzijiet Indikati.

Kif għandhom jindikaw il-prezzijiet il-bejjiegħa?

Kull tip u qies ta' prodott għandu jkun għall-bejgħ bil-prezz immarkat fuqu. Dan għandu jkun indikat ċar u li jista' jinqara faċilment mill-konsumatur. Anke l-prodotti murija fil-vetrini tal-ħwienet għandu jkollhom il-prezz magħhom. Meta f'ħanut ikun hemm aktar minn prodott wieħed tal-istess tip, ikun biżżejjed jekk il-prezz jintwera fuq prodott minnhom jew fuq l-ixkaffa fejn ikunu stivati l-prodotti.

Ir-Regolamenti dwar il-Prezzijiet Indikati jispeċifikaw li l-prezz indikat għandu jkun dak finali, fil-munita ewro, u għandu jinkludi l-VAT u kwalunkwe taxxa u spejjeż oħra. Meta, pereżempju, ikun hemm xi ħlas għat-trasport tal-oġġett, dan għandna niġu infurmati bih qabel ma nixtru.

Meta l-prezz indikat ma jkunx dak li l-konsumatur ikun se jintalab iħallas mill-bejjiegħ, ikollna prattika kummerċjali inġusta u l-konsumatur għandu d-dritt jinsisti li jħallas

Meta l-prezz indikat ma jkunx dak li l-konsumatur ikun se jintalab iħallas mill-bejjiegħ, ikollna prattika kummerċjali inġusta u l-konsumatur għandu d-dritt jinsisti li jħallas il-prezz immarkat

il-prezz immarkat. Il-prezz finali għandu wkoll jintwera fir-reklamar u fi żmien is-*sales*. Meta jkun hemm roħs, mhux biżżejjed li jintwera biss il-persentaġġ tiegħu.

Meta m'hemmx obbligu li jiġi indikat prezz?

Dawn ir-Regolamenti jeżentaw lill-bejjiegħa mill-obbligu li jindikaw il-prezz meta:

- il-prodotti jinxtraw bi skop li jerġgħu jinbiegħu, bħal meta bejjiegħ jixtri mingħand aġent;
- il-prodotti jinbiegħu waqt li jkun qed jiġi pprovdut servizz;
- isir bejgħ b'irkant jew bejgħ ta' xogħlijiet artistiċi jew antikitajiet.

Xiri ta' servizzi

Fil-każ tas-servizzi m'hemmx obbligu legali li min jipprovdi servizz jagħmel lista bil-prezzijiet tas-servizzi li jkun qed joffri. Minkejja dan, min ikun se jipprovdi s-servizz għandu xorta waħda jinforma lill-konsumaturi bil-prezz totali tas-servizz, qabel ma jagħmlu l-ordni. Fl-istess ħin, meta niġu biex nixtru servizz huwa dejjem fl-interess tagħna li nitolbu lill-bejjiegħ biex jagħtina stima tal-ispejjeż kollha qabel ma nikkonfermaw l-ordni.

Listi bil-prezzijiet tal-ikel u x-xorb offruti għall-bejgħ

Postijiet bħal restoranti, *pubs*, bars u gabbani, għandhom l-obbligu legali li jagħmlu lista bil-prezzijiet tal-ikel u x-xorb li jkollhom għall-bejgħ. Din għandha titqiegħed fejn tidher ħalli l-konsumatur ikun jista' jaraha qabel jidħol jew jersaq (fil-każ tal-gabbani) biex jixtri mingħandhom. Dawn il-listi għandhom juru l-prezzijiet b'mod ċar u jkunu aġġornati regolarment.

Ksur tal-liġi meta l-prezzijiet ma jkunux indikati kif suppost

Meta tal-ħanut ma jindikax il-prezzijiet kif stipulat fir-Regolamenti dwar il-Prezzijiet Indikati, ikun qed jikser il-liġi u jekk jinstab ħati jista' jeħel multa kif ukoll sospensjoni tal-liċenzja tal-bejgħ tiegħu. Id-Direttorat tal-Infurzar, fl-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur, jagħmel spezzjonijiet regolari fil-ħwienet u jiċċekkja li l-prezzijiet qed jiġu indikati skont il-liġi. Jekk waqt dawn l-ispezzjonijiet jinstabu xi irregolaritajiet, l-uffiċjali tal-Awtorità jinfurmaw lil sid il-ħanut bl-obbligi legali tiegħu u jekk dan jippersisti fil-ksur tal-liġi jittieħdu passi legali kontrih. Għaldaqstant kull bejjiegħ għandu jara li jimmarka l-prezzijiet skont il-liġi u jaċċerta ruħu li dawn l-obbligi legali jiġu wkoll osservati mill-impjegati tiegħu.

Mela, ma ninsewx...

- Il-bejjiegħa għandhom l-obbligu legali li jindikaw il-prezz fuq il-prodotti li jkollhom għall-bejgħ.
- Il-prezzijiet għandhom ikunu immarkati ċari u li jistgħu jinqraw faċilment.
- Il-prezz indikat għandu jkun dak finali li niġu mitluba nħallsu mill-bejjiegħ.
- Qabel nixtru servizz, għandna dejjem nitolbu stima tal-ispejjeż kollha involuti.
- Postijiet bħal restoranti, bars u gabbani għandhom l-obbligu li juru lista bil-prezzijiet tal-ikel u x-xorb li jkunu qed ibigħu.

Xogħol li ma sarx skont is-sengħa

Dr Melanie Vella
Direttur Ilmenti
u Konċiljazzjoni, MCCAA

Il-każ

Konsumatur kellu bżonn jagħmel xi xogħol fuq il-faċċata tad-dar tiegħu. Għalhekk ftiehem ma' negozjant biex jobroxlu l-faċċata, jiftaħ il-fili u jirtokkja l-ġebla, fejn meħtieġ, skont is-sengħa għall-prezz ta' tmien mitt ewro (€800). Ftiehmu li l-konsumatur iħallas mitejn ewro (€200) bħala depożitu. Imma minflok għamel ix-xogħol hu stess, in-negozjant qabbad lil wieħed mil-lavranti tiegħu biex jagħmlu hu minfloku. Il-lavrant beda x-xogħol fuq il-faċċata, imma wara ftit jiem il-konsumatur waqqfu għax deherlu li ma kienx qed jaħdem sewwa u li kien għamillu l-ħsara fil-faċċata.

X'passi ħa l-konsumatur biex isolvi dal-każ?

Il-konsumatur tkellem man-negozjant biex jipprova jilħaq qbil ma' dan tal-aħħar ħalli x-xogħol isir mill-ġdid u titranġa l-ħsara li kienet saret. Imma n-negozjant irrifjuta li jerġa' jagħmel ix-xogħol u baqa' jsostni li x-xogħol kien sar tajjeb. Għalhekk, il-konsumatur dar għall-għajnuna u l-pariri tad-Direttorat għall-Ilmenti u l-Konċiljazzjoni, fi ħdan l-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur.

L-uffiċjal inkarigat evalwa l-każ u wara li rreġistra l-ilment, bdiet il-medjazzjoni man-negozjant bl-iskop li jintlaħaq ftehim xieraq. Billi, f'dan il-każ, il-medjazzjoni ma wassletx għall-ftehim mixtieq, il-konsumatur għażel li jressaq il-każ tiegħu quddiem it-Tribunal għat-Talbiet tal-Konsumaturi.

X'iddeċieda t-Tribunal għat-Talbiet tal-Konsumaturi?

Kemm in-negozjant u l-konsumatur dehru quddiem it-Tribunal u taw il-verżjoni tagħhom ta' dak li kien ġara. In-negozjant baqa' jsostni li x-xogħol sar sew u li mhux minnu li saret il-ħsara fuq il-faċċata. Inqeda wkoll b'din il-kawża biex jagħmel kontrotalba għall-ammont dovut lilu mill-konsumatur għax-xogħol li għamel il-lavrant tiegħu. Għalhekk, in-negozjant talab tliet mitt ewro (€300) oħra aktar mid-depożitu li diġà kien ħallas il-konsumatur. Wara li sema' ż-żewġ partijiet, l-Arbitru tat-Tribunal qabbad perit tekniku biex jistabbilixxi l-kwalità tax-xogħol li kien sar mil-lavrant tan-negozjant.

It-Tribunal wara li eżamina l-fatti, ix-xhieda li ngħatat u r-rapport tal-perit tekniku kkonsidra:

- Li mir-rapport tal-perit ħareġ ċar illi x-xogħol li sar fuq il-faċċata tal-konsumatur, mil-lavrant tan-negozjant, sar ħażin u mhux skont is-sengħa u l-arti, tant li l-persuna li għamlet ix-xogħol ma kinitx tal-mestier.
- Li l-perit tekniku kkonferma li vera kienet saret ħsara sostanzjali lill-faċċata u stima li huma meħtieġa tliet mitt ewro (€300) biex tiġi rranġata dil-ħsara.
- Il-persuna responsabbli biex tagħmel tajjeb għall-ħsara huwa n-negozjant, mhux il-lavrant tiegħu, anke jekk kien dan tal-aħħar li għamel ix-xogħol fuq il-faċċata tal-konsumatur. Il-konsumatur kien ftiehem man-negozjant u ma' ħadd aktar. In-negozjant kien responsabbli milli jaċċerta ruħu li l-lavranti li jqabbad ikunu tas-sengħa u jagħmlu xogħolhom sew, kif ftiehem mal-konsumatur.

Għar-raġunijiet imsemmija hawn, u wara li eżamina ċ-ċirkostanzi tal-każ, it-Tribunal laqa' t-talba tal-konsumatur, ċaħad it-talba tan-negozjant u kkundanna li n-negozjant jirritorna l-mitejn ewro (€200) li kien ħallsu l-konsumatur bħala depożitu. Barra minn hekk, it-Tribunal ikkundanna li n-negozjant hu obbligat li jħallas is-somma ta' tliet mitt ewro (€300) oħra lill-konsumatur biex jagħmel tajjeb għall-ħsara li saritlu fil-faċċata, kif ukoll għall-ispejjeż tal-kawża u tar-rapport tal-perit tekniku.

Fejn tista' tagħmel l-ilment tiegħek

L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur, Mizzi House, Triq Nazzjonali, Il-Blata l-Bajda ĦMR 9010

8007 4400
2395 2000
fair.trading@mccaa.org.mt

Miftuħin għall-pubbliku:

Fis-sajf 1 ta' Ġunju - 1 ta' Ottubru: mit-Tnejn sal-Ġimgħa bejn id-9:00 u n-12:30

Fix-xitwa 1 ta' Ottubru - 31 ta' Mejju: It-Tnejn, it-Tlieta, il-Ħamis u l-Ġimgħa bejn it-8:30 u n-12:30. L-Erbgħa bejn it-8:30 u l-16:00.

FI ĦMISTAX-IL XAHAR

(Marzu 2013 – Ottubru 2014)

365 in-numru ta' deċiżjonijiet li nħarġu

235 in-numru ta' deċiżjonijiet favur il-konsumaturi

130 in-numru ta' deċiżjonijiet favur is-sidien tan-negozji

€107,774 il-kumpens totali li ngħata lill-konsumaturi

Ara s-sentenzi tat-Tribunal fuq is-sit elettroniku:
http://www.mccaa.org.mt/en/consumer-claims-tribunal

Id-deterġenti fid-dar

***Shirley Mifsud** B.Sc. Hons, Dip SM*
Market Surveillance Scientist
MCCAA

Id-deterġenti huma essenzjali għas-saħħa personali u pubblika għax itaffu u jneħħu l-ħmieġ, u għalhekk iżidu l-iġjene personali, inaqqsu l-preżenza tal-mikrobi li jikkawżaw mard infettiv, u jagħmlu d-djar tagħna aktar pjaċevoli.

Daqskemm id-deterġenti huma utli fil-ħajja tagħna ta' kuljum, jistgħu jkunu wkoll perikolużi jekk ma jintużawx kif jixraq. Xi ingredjenti fid-deterġenti jistgħu jikkawżaw allerġiji fil-ġilda u oħrajn jistgħu jkunu korrużivi u jwasslu għal ħruq fil-ġilda u ħsara fl-għajnejn.

Dawn il-pariri għas-sigurtà jistgħu jkunu utli biex jikkontrollaw ir-riskji relatati mas-saħħa tal-bniedem u tal-ambjent:

- Qabel tuża deterġent, qis li taqra t-tikketta. F'Malta, id-deterġenti jeħtieġ li jkollhom tikketta mill-inqas bil-Malti, bl-Ingliż, jew bit-Taljan. Il-perikli jiġu indikati permezz ta' pittogrammi u dikjarazzjonijiet, u l-prekawzjonijiet relevanti, bħal 'ilbes l-ingwanti' jew 'protezzjoni għall-għajnejn', jiġu elenkati fuq it-tikketta.
- Kull fejn ikun possibbli għandhom jintużaw alternattivi inqas tossiċi jew sostituti li mhumiex tossiċi.
- Id-deterġenti tossiċi għandhom jinħażnu f'post sigur u msakkar, 'il bogħod mit-tfal. Dawn id-deterġenti għandhom ikunu ssiġillati meta ma jkunux qegħdin jintużaw.
- Il-prodotti kimiċi għandhom jitħallew fil-kontenitur oriġinali tagħhom bit-tikketta li tidentifika l-kontenut tagħhom b'mod ċar.

INTENZJONAT

ATTENZJONI WAQT L-UŻU

- Għandu jintuża l-ammont korrett mill-prodott.
- Id-deterġenti għandhom jintużaw fi spazji li jkunu ventilati tajjeb.
- Tagħmir protettiv personali, bħal ingwanti protettivi, fradal u tagħmir ta' protezzjoni għall-għajnejn, għandhom jintużaw kif indikat fit-tikketta.
- M'għandhomx jitħalltu prodotti differenti ma' xulxin sakemm ma jkunx indikat hekk fuq it-tikketta.
- In-nisa tqal għandhom jevitaw kemm jista' jkun l-espożizzjoni tagħhom għal kimika tossika.

Roħs fil-Prezzijiet tal-Mediċini

Kompla jitħabbar roħs ta' aktar mediċini fosthom dawk użati għat-trattament tal-kanċer. F'każ ta' kjarifiki dwar il-prezzijiet, il-pubbliku huwa mħeġġeġ iċempel lill-Awtorità dwar il-Mediċini fuq 2343 9111 bejn it-8:00am u l-3:45pm. Matul din is-sena tħabbar roħs ta' mediċini kif ġej:

	Il-Prezz Antik	Il-Prezz Ġdid
Aclasta 5mg solution for infusion	€568.00	**€425.00**
Xeloda 500mg film-coated tablets x 120	€550.00	**€190.00**
Forceval Capsules x 30	€7.51	**€7.45**
Lexotan 3mg x 14 tablets	€7.86	**€7.84**
Terbisil 250mg x 14 tablets	€31.84	**€25.95**
Aldendronic Acid Teva 70mg tablets x 4	€19.08	**€14.90**
Amaryl 1mg tablets x 30	€5.71	**€5.21**
Amaryl 2mg tablets x 30	€7.27	**€6.59**
Amaryl 3mg tablets x 30	€11.30	**€10.21**
Amaryl 4mg tablets x 30	€11.87	**€10.71**
Arimidex 1mg film-coated tablets x 28	€164.66	**€66.00**
Atacand 8mg tablets x 28	€24.95	**€22.85**
Atacand 16mg tablets x 28	€29.94	**€27.92**
Atacand 16mg/12.5mg x 28	€29.94	**€27.92**
Ideos chewable tablets x 60	€10.99	**€10.39**
Cipralex 10mg film-coated tablets x 28	€24.13	**€16.08**
Deanxit coated tablets x 100	€11.98	**€8.98**
Mirena 20 micrograms/24 hours intrauterine delivery system	€192.73	**€183.44**
Combodart 0.5mg/0.4mg hard capsules x 30	€35.40	**€28.95**
Droptimol 0.25% eye drops x 5ml	€6.24	**€5.30**
Droptimol 0.5% eye drops x 5ml	€6.94	**€5.50**
Lopress 50mg film-coated tablets x 28	€17.40	**€12.75**
Asyran 150mg film-coated tablets x 30	€7.27	**€6.53**
Alendronic acid (Arrow) 70mg tablets x 4	€20.90	**€18.91**
Omeprazole Actavis 20mg capsules x 28	€13.93	**€9.24**

	Il-Prezz Antik	Il-Prezz Ġdid
Esomeprazole Actavis 20mg gastro-resistant tablets x 30	€19.65	**€18.65**
Esomeprazole Actavis 40mg gastro-resistant tablets x 30	€28.29	**€23.50**
Co-Diovan 80/12.5 film-coated tablets x28	€27.73	**€24.96**
Diovan 80mg film-coated tablets x28	€27.73	**€24.96**
Diovan 160mg film-coated tablets x28	€33.29	**€30.96**
Lescol XL 80mg prolonged release tablets x28	€33.29	**€30.96**
Zocor 20mg film-coated tablets x28	€24.77	**€9.96**
Diamicron 60mg modified-release tablets x30	€13.32	**€12.39**
Hytrin 2mg tablets x 28	€15.36	**€13.82**
Hytrin 5mg tablets x 28	€25.58	**€20.46**
Nexium 20mg gastro-resistant tablets x 28	€28.96	**€27.51**
Nexium 40mg gastro-resistant tablets x 28	€41.60	**€39.52**
Difflam oral rinse x 300ml	€8.99	**€7.99**
Olanzapine Actavis 5mg film-coated tablets x 28	€58.45	**€24.99**
Olanzapine Actavis 10mg film-coated tablets x 28	€89.45	**€54.50**
Tavanic 500mg film-coated tablets x 5	€22.20	**€7.80**
Tavanic 500mg film-coated tablets x 5	€39.50	**€15.60**
Telfast 120mg film-coated tablets x 30	€13.38	**€8.57**
Telfast 180mg film-coated tablets x 30	€17.31	**€10.84**
Virucid 800mg tablets x 35	€29.70	**€26.90**
Zidoval 7.5mg/g vaginal gel	€9.57	**€8.15**

Il-ħidma tal-Uffiċċju għall-Affarijiet tal-Konsumatur

Minn Jannar bdew jittellgħu *information desks* f'erba' stabbilimenti kummerċjali madwar Malta: il-Ħamrun, Raħal Ġdid, Tas-Sliema u l-Belt. L-uffiċjali tagħna qed iwieġbu d-domandi li jista' jkollhom il-konsumaturi dwar id-drittijiet u d-dmirijiet tagħhom, kif ukoll jekk ikunu jridu jressqu xi lment lill-Awtorità.

Ġew ippubblikati numru ta' fuljetti informattivi għall-konsumaturi u n-negozjanti fuq id-drittijiet u d-dmirijiet tagħhom.

Żidna l-kampanja ta' għarfien dwar l-iskema tal-Marka ta' Fiduċja - 'Trust You' - sabiex in- negozjanti jidħlu f'din l-iskema bil-għan li tissaħħaħ ir-relazzjoni ta' fiduċja bejn il-konsumatur u n-negozjant.

Fl-okkażjoni tal-Jum Dinji għad-Drittijiet tal-Konsumatur, ittellgħet lejla edukattiva għall-familja kollha. F'din l-okkażjoni l-Ministru Helena Dalli qassmet il-premjijiet lill-istudenti rebbieħa li ħadu sehem fil-kompetizzjoni li l-Awtorità torganizza fir-rivista 'Sagħtar'

Biex il-konsumaturi jkunu jistgħu jqabblu l-prezzijiet u b'hekk tissaħħaħ il-kompetizzjoni, kontinwament isiru spezzjonijiet fil-ħwienet sabiex jiġi żgurat li l-oġġetti li jkun hemm għall-bejgħ ikollhom il-prezzijiet tagħhom immarkati dejjem b'mod ċar.

Meta l-konsumatur ikollu lment ma' negozjant u ma jirnexxilux jilħaq ftehim miegħu, l-Uffiċċju tagħna jibda ħidma ta' medjazzjoni bejn il-konsumatur u n-negozjant bil-għan li tinstab soluzzjoni bejn dawn iż-żewġ partijiet. Fl-aħħar 12-il xahar kien hemm 589 ilment li ġew solvuti mingħajr tilwim.

Ġew organizzati seminars b'temi speċifiċi, mhux biss għal skop ta' informazzjoni, imma wkoll biex titqajjem diskussjoni bejn dawk preżenti.

Ambjent b'saħħtu

X'jiswa għalija?

Michelle Borg
Chief Officer Strategy, MSDEC

Nisimgħu ħafna bil-bżonn li nħarsu l-ambjent u kultant hawn Malta naħsbu li sakemm ngħallmu lit-tfal, inkunu qed nagħmlu xogħolna. Bħallikieku l-ambjent huwa xi ħaġa tal-kotba, jew li naraw biss fid-dokumentarji televiżivi 'l bogħod mill-ħajja tagħna ta' kuljum. Għandna għaliex nagħtu kas l-ambjent ta' madwarna? Għalkemm illum ngħixu aktar f'postijiet urbani u mdorrija b'ħajja mgħaġġla, fejn in-natura hi mbiegħda minna u l-prodotti tal-ikel inġibuhom ippakkjati u mqatta' lesti mill-ħwienet, irridu niftakru li aħna ħlejjaq ta' din id-dinja. Biex ngħixu għandna bżonn l-arja, l-ilma u l-ikel – tliet affarijiet essenzjali marbutin ma' proċessi naturali u mal-kwalità tal-ambjent.

Meta l-kwalità ambjentali titnaqqas, saħħitna tbati. Kif tonqos il-kwalità? Kaġun prinċipali ta' dan huwa t-tniġġis mill-azzjonijiet tagħna ta' kuljum. Jekk nieħdu bħala eżempju l-kwalità tal-arja, naraw li meta jinħaraq il-*fuel* biex jitħaddmu l-impjanti tal-enerġija, il-karozzi u l-proċessi industrijali jintremew sustanzi kimiċi u partiċelli fl-arja. Jekk dawn ikunu f'ammonti kbar, l-arja tibda titniġġes. L-ammont u t-tip ta' tniġġis jistgħu jitnaqqsu bl-għażla tal-*fuel* u l-makkinarju/apparat li jintużaw, u b'deċiżjonijiet li jtejbu l-effiċjenza fl-operat. Wieħed faċli jgħid li l-għażla ta' kif joperaw l-impjanti l-kbar mhix f'idejn iċ-ċittadini komuni, u għalhekk jitfa' l-poter tad-deċiżjoni f'idejn ħaddieħor. Imma fil-verità, min jikkonsma l-prodotti u s-servizzi ta' dawn l-operati? Finalment huma aħna l-konsumaturi. Aħna, bħala ċittadini u konsumaturi, għandna d-dmir lejna nfusna li nitgħallmu aktar għax, finalment, huma aħna li nistgħu nħeġġu tibdil fil-prodotti li jkollna fis-suq, fid-deċiżjonijiet li jittieħdu u fir-regolamenti li jiġu proposti.

F'dawn l-aħħar snin, wara programm ta' moniteraġġ u ta' studji xjentifiċi, il-bniedem beda jagħraf għaliex il-kwalità tal-arja hi l-kaġun ewlieni ta' dan. It-tniġġis fl-arja hu ta' dannu għal saħħitna u għal saħħet ħlejjaq oħra. Bis-saħħa ta' dan l-għarfien żdiedet ir-riċerka fuq l-użu ta' prodotti u proċessi alternattivi. Saru liġijiet biex isir moniteraġġ tal-kwalità tal-arja, ġew deċiżi limiti ambjentali u x'azzjonijiet għandhom jittieħdu jekk dawn il-limiti jinqabżu. Tfasslu liġijiet Ewropej li jinċentivaw l-avvanz teknoloġiku fil-manifattura,

Saħħitna hija l-egħżeż ħaġa li għandna. Ilkoll nixtiequ ngħixu ħajja mingħajr mard u l-istess ħaġa nixtiequ lil uliedna

kemm fl-apparat domestiku, kif ukoll fil-karozzi. Dawn il-liġijiet daħħlu standards fil-qasam tal-manifattura li jgħinu lill-konsumaturi jagħżlu bil-għaqal.

Simili għas-settur tal-arja hemm diversi liġijiet u regolamenti maħsuba biex ibiddlu l-operat ta' ħafna setturi għal titjib fil-kwalità ambjentali. Il-liġijiet fuq l-ilma tax-xorb u l-ilma baħar qed iwaqqfu l-użu ta' ċerti sustanzi kimiċi li huma ta' dannu dirett għal saħħitna jew li jaffettwaw prodotti agrikoli u ħlejjaq, tal-art kif ukoll tal-baħar, li nieklu. L-għażla li nagħmlu meta nixtru l-prodotti tal-ħasil u tat-tindif tista' tgħin ukoll biex ittejjeb il-kwalità tal-ilma baħar. Biex dawn ir-regolamenti jitwettqu, irid isir ukoll tibdil li jistgħu jirreżistuh l-operaturi u l-importaturi minħabba l-ispejjeż immedjati li jidħlu fihom, ħaġa li sfortunatament tnessilhom ir-raġuni prinċipali għal dan it-tibdil. Għalhekk huwa meħtieġ li meta jiddaħħlu regolamenti ġodda fil-qasam ambjentali, issir konsultazzjoni wiesgħa li tkun tkopri wkoll lis-settur privat.

Saħħitna hija l-egħżeż ħaġa li għandna. Ilkoll nixtiequ ngħixu ħajja mingħajr mard u l-istess ħaġa nixtiequ lil uliedna. Għalkemm il-mediċina għamlet avvanzi kbar, din hija l-kura li tiġi wara li jkun seħħ id-dannu. Wieħed mill-aktar fatturi li jista' jiggarantixxi prevenzjoni huwa l-kwalità tal-ambjent ta' madwarna. Għandna rwol importanti biex bid-deċiżjonijiet tagħna ntejbu din il-kwalità. L-arma tagħna hija l-għarfien dwar il-proċessi naturali, l-effetti tagħna fuqhom, kif ukoll id-deċiżjonijiet fuq l-għażliet li nagħmlu meta nikkonsmaw u nużaw il-prodotti li nsibu fis-suq. Għalhekk hu importanti r-rwol tal-pubbliku fil-proċess tad-deċiżjonijiet – li nkunu mistiedna nagħtu l-opinjoni tagħna f'perjodi ta' konsultazzjoni. Niftakru li aħna ħolqa kruċjali f'katina sħiħa li qed tistinka biex tħares l-ambjent tagħna. Bħala konsumaturi, għandna neżerċitaw id-dritt li jkollna ambjent b'saħħtu.

Għal aktar tagħrif ikkuntattja:

Il-Ministeru għall-Iżvilupp Sostenibbli, l-Ambjent u t-Tibdil fil-Klima
Casa Leoni
Triq il-Kbira San Ġużepp
Santa Venera
T: 2388 6303
E: info@environment.gov.mt

Informa ruħek dwar il-pestiċidi li għandek id-dar

Joanne Borg Galea
Senior Scientist, MCCAA

Il-pestiċidi jinkludu l-prodotti kollha li jintużaw fl-agrikultura u fid-djar. L-immaniġġjar tajjeb ta' dawn il-prodotti huwa ta' benefiċċju, imma tajjeb li wieħed iżomm f'moħħu li dawn il-prodotti huma sustanzi kimiċi perikolużi li jekk ma jintużawx sew, jistgħu jkunu ta' ħsara. Qabel ma dawn il-prodotti jitqiegħdu fis-suq lokali, jiġu evalwati mill-MCCAA. Importanti li qabel ma nixtru xi pestiċida naraw li din tkun awtorizzata billi niċċekkjaw li jkun hemm in-numru ta' reġistrazzjoni fuq il-prodott jew infittxu l-prodott mis-sit tal-MCCAA - **www.mccaa.org.mt** - fil-lista tal-prodotti kollha awtorizzati.

Il-pestiċidi għandhom jintużaw b'mod sigur. It-tikketta għandha tinqara sew għax fuqha jkun hemm l-informazzjoni kollha fuq il-prodott u kif għandu jintuża (ngħidu aħna, xi prodotti ma tistax tużahom f'post magħluq). Fuq it-tikketta ssib ukoll id-dożi li għandek tuża – b'hekk il-pestiċida ma jkollhiex effetti ħżiena fuq is-saħħa tal-bniedem.

Il-pestiċidi għandhom jinżammu fil-kontenitur oriġinali tagħhom. It-tibdil tal-flixkun jista' jkun perikoluż ħafna għax min ma jkunx jaf bihom jista' jaħseb li dawn huma prodotti li jistgħu jiġu kkunsmati mill-bniedem. Barra minn hekk, il-kontenitur oriġinali jkun magħmul apposta biex ma jkollux reazzjoni mal-kimika ta' ġo fih u miegħu jkollu wkoll it-tikketta li semmejna. Il-pestiċidi għandhom jinżammu f'post imsakkar u fejn ma jintlaħqux mit-tfal u mill-annimali domestiċi. Kemm-il darba nisimgħu b'inċidenti għax it-tfal jispiċċaw jilagħbu b'dawn il-prodotti u jkollhom jittieħdu l-isptar għax ikunu belgħu minnhom.

Dawn l-affarijiet bażiċi huma kruċjali biex inħarsu s-saħħa tal-bniedem u tal-ambjent meta nużaw is-sustanzi kimiċi. Dawn, jekk jinbelgħu mill-bniedem ikun diffiċli biex joħorġu mis-sistema tal-ġisem u jibqgħu jakkumulaw matul ħajtu, tant li jekk jilħqu ċertu ammonti, jistgħu jikkawżaw mard kroniku.

Soluzzjoni alternattiva (ADR) u soluzzjoni elettronika (ODR)

għat-tilwim tal-konsumatur

Joyce Borg
Direttur Informazzjoni, Edukazzjoni u Riċerka, MCCAA

Mhux l-ewwel darba li konsumatur jingħata prodott li mhux ta' kwalità jew servizz li mhux sodisfaċenti. Meta jiġri hekk, il-konsumatur ikollu dritt għal rimedju. Jeżistu mezzi kif wieħed isolvi dawn il-problemi b'mod effettiv, mingħajr ħafna spejjeż u bla ma tiġi involuta l-Qorti. Dan isir permezz tal-entitajiet tal-konsumatur għal Soluzzjoni Alternattiva għat-Tilwim (ADR) u għal Soluzzjoni Elettronika għat-Tilwim (ODR).

Id-direttiva 2013/11/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tistabbilixxi dawn l-entitajiet. Din id-direttiva tipprovdi li jkun hemm soluzzjoni alternattiva għat-tilwim f'kull settur ta' xiri u f'kull Stat Membru tal-Unjoni Ewropea. Tajjeb ngħidu li dawn l-entitajiet ma japplikawx għas-setturi tas-saħħa u l-edukazzjoni.

Id-direttiva tistabbilixxi li l-entitajiet barra mill-Qorti għandhom ikunu magħmulin minn partijiet newtrali bħal medjaturi, ombudsman u bordijiet li jilqgħu l-ilmenti tal-konsumaturi. Dawn l-alternattivi għandhom joperaw b'mod effettiv, ġust, indipendenti u trasparenti. L-iskop tagħhom huwa li ma jinvolvux ħafna spejjeż u li jkollhom proċeduri qosra u sempliċi. B'dan il-mod, ikunu ta' benefiċċju kemm għall-konsumaturi kif ukoll għan-negozjanti.

Dawk in-negozjanti li jintrabtu li jużaw l-ADR iridu jinfurmaw lill-konsumaturi b'din is-sistema mis-siti elettroniċi tagħhom, kif ukoll bit-termini u l-kundizzjonijiet tal-kuntratt.

Uħud minn dawn l-entitajiet jaħdmu mill-internet u għalhekk jissejħu entitajiet ta' Soluzzjoni Elettronika għat-Tilwim (ODR). Dawn jistgħu jgħinu biex jissolva t-tilwim speċjalment fejn jidħol ix-xiri elettroniku u meta wieħed ma jixtrix mill-pajjiż fejn joqgħod iżda minn xi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea.

L-Unjoni Ewropea qed tippromwovi dawn il-proċeduri għax bihom il-konsumaturi jista' jkollhom soluzzjonijiet faċli meta jiltaqgħu ma' xi problema, kemm meta jixtru f'pajjiżhom kif ukoll meta jixtru xi ħaġa minn barra l-pajjiż. Barra minn hekk, il-konsumatur ikun jista' jserraħ moħħu jekk ikollu xi problema meta jixtri mill-internet, għax dawn joffru mezz effettiv u sempliċi għal kumpens. Dan kollu jħeġġeġ biex isir aktar xiri elettroniku li bih il-konsumaturi, mill-kwiet ta' darhom, ikollhom opportunità aħjar biex jiksbu l-aqwa offerti.

Roħs, roħs, roħs - *Sale, sale, sale!*

Minn żmien għal żmien il-ħwienet iraħħsu l-prezzijiet u jibdew jirriklamaw ir-roħs tagħhom biex iħajru lilna l-konsumaturi nixtru aktar u b'hekk ibigħu l-istokk li jkollhom u jagħmlu spazju għal prodotti ġodda.

Meta nixtru bi prezz imraħħas (fil-perjodu tas-*sales*) jista' jkun li nagħtu kas aktar kemm inkunu qed niffrankaw flus, milli kemm verament għandna bżonn dak l-oġġett li qed nixtru. Jekk nagħmlu hekk inkunu qed naħlu flusna.

F'dawn iż-żminijiet, ċertu ħwienet jagħtu l-impressjoni li m'għandniex dritt nilmentaw jekk nixtru oġġett difettuż. Fil-verità, waqt is-*sales* id-drittijiet u d-dmirijiet tagħna l-konsumaturi ma jinbidlux. Dan ifisser li jekk nixtru prodott difettuż, legalment għandna dritt nitolbu rimedju.

Li jistgħu jinbidlu waqt is-*sales* huma l-kundizzjonijiet tar-ritorn f'każ li jerġa' jibdielna minn dak li nkunu xtrajna u nkunu nixtiequ nibdluh. Għalhekk huwa fl-interess tagħna li nistaqsu jekk nistgħux nibdlu jew nirritornaw l-oġġett. Jekk le, għandna naraw li nkunu ċerti mija fil-mija minn dak li nkunu se nixtru. Din l-informazzjoni għandna nistaqsu għaliha qabel ma nixtru.

Għandna noqogħdu attenti li l-oġġetti jkunu verament imraħħsa kif riklamat mill-ħanut. Dan ifisser li jekk ikun hemm riklam li jgħid li hemm roħs ta' 50% fuq il-prodotti kollha, il-prodotti kollha tal-ħanut għandhom ikunu mraħħsa bin-nofs.

Bil-liġi, tal-ħanut irid jindika l-prezz oriġinali u l-prezz imraħħas ħalli aħna l-konsumaturi nkunu nafu kemm se nonfqu u niffrankaw.

Odette Vella
Senior Information Officer, MCCAA

Paġna għat-tfal Tisliba

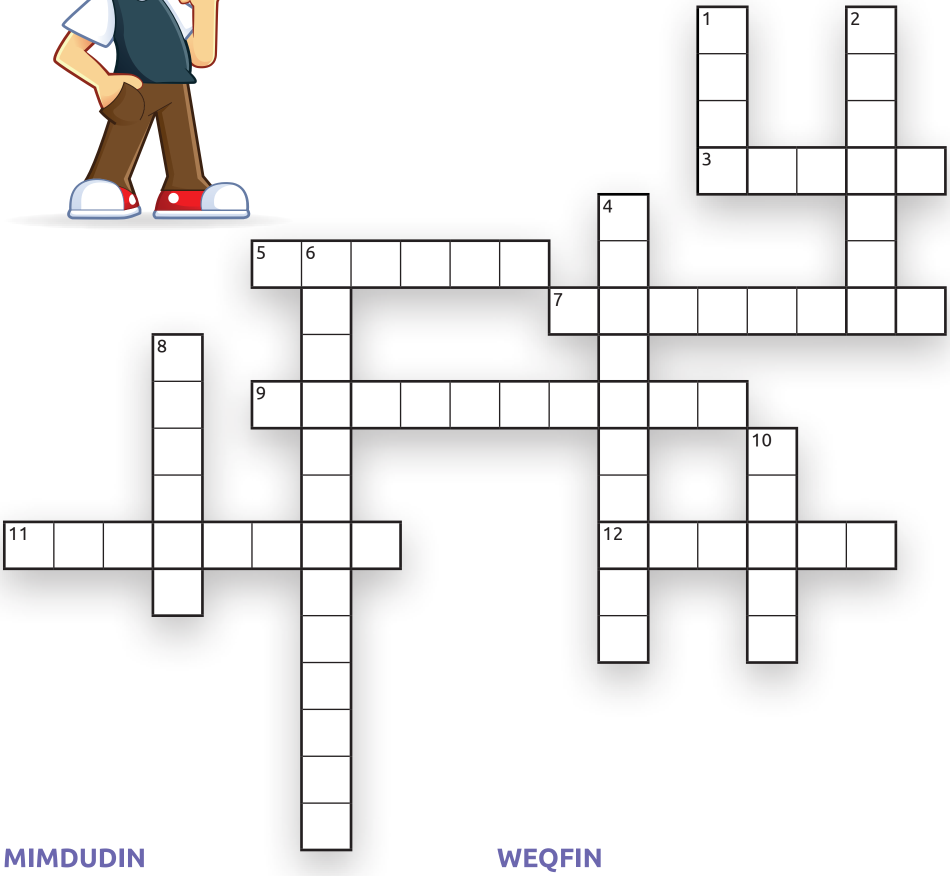

MIMDUDIN

3. F'dan iż-żmien ikun hemm ir-roħs fil-prezzijiet
5. Kelma oħra minflok 'Nakkwistaw'
7. Meta oġġett ma jaħdimx kif suppost ikun hekk
9. Hekk ngħidulu min jixtri oġġett jew servizz
11. Dan isir mill-bejjiegħa biex jippromwovu oġġetti jew servizzi
12. Irridu nagħmlu dan biex nieħdu rimedju meta jkollna problema

WEQFIN

1. Għandna bżonnhom biex nixtru
2. Kelma oħra minflok 'Soluzzjoni'
4. Dawn tagħtihomlna l-liġi
6. Din għandna bżonnha qabel ma nixtru
8. Hekk nagħmlu meta nġibu oġġett minflok ieħor
10. Għandu jkun indikat fuq l-oġġetti għall-bejgħ

Kompetizzjoni

Imlew it-tisliba u ibagħtuhielna
sa nhar il-Ħamis, 15 ta' Jannar 2015 f'dan l-indirizz:
L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur
Mizzi House, Triq Nazzjonali, Il-Blata l-Bajda ĦMR 9010

Numru tal-Permess: DPL 03/2014

Dr Phyllis Bezzina
Head, European Consumer Centre Malta

Gwida għall-kiri ta' karozzi

Li tikri karozza ħafna drabi huwa l-iktar mod prattiku u konvenjenti biex tivvjaġġa f'xi pajjiż jew stat ieħor tal-Unjoni Ewropea. Meta konsumatur ikun jixtieq jikri karozza, ifittex l-aħjar offerta u importanti li joqgħod attent biex jevita spejjeż żejda jew, saħansitra, sorpriżi mhux mistennija.

Fil-mument m'hemm l-ebda liġi speċifika għall-industrija tas-settur tal-kiri tal-vetturi. Madankollu, il-konsumaturi huma protetti b'leġiżlazzjoni oħra bi skop aktar ġenerali bħad-Direttiva Ewropea dwar Prattiċi Kummerċjali mhux Ġusti u d-Direttiva Ewropea dwar Klawżoli mhux Ġusti f'Kuntratti mal-Konsumatur.

Qabel ma tintrabat f'kuntratt, tajjeb li tieħu l-prekawzjonijiet neċessarji. Żomm f'moħħok li dak li jgħodd huwa dejjem il-kuntratt miktub li tiffirma fl-aġenzija qabel tiġbor il-vettura. Dan jgħodd ukoll għal meta tibbukkja karozza mill-internet. Ħafna drabi l-prezzijiet ikkwotati fuq sit elettroniku jkunu jinkludu biss il-prezz bażiku. Għalhekk qis li tiċċekkja dejjem l-istima finali li jkun tak il-kummerċjant għax jista' jagħti l-każ li fiha jkollok imniżżlin tariffi speċjali relatati ma' xi polza tal-assigurazzjoni. Iċċekkja wkoll kemm jiswew prodotti oħra li jista' jkollok bżonn waqt il-perjodu tal-kiri, bħal GPS jew *seat* għat-tfal. Jista' jkun li biex il-vettura tkun tista' tinstaq minn aktar minn sewwieq wieħed, ikun hemm xi spejjeż żejda.

Mhux il-kumpaniji kollha tal-kiri jħaddmu l-istess *fuel policy*. Ħafna kumpaniji jagħtu l-karozza lill-konsumatur mimlija bil-*fuel*, u mbagħad hu jirritornaha mingħajr il-ħtieġa li jerġa' jimlieha. Dan jimplika li l-konsumatur ma jingħatax il-ħlas lura għall-*fuel* li ma jużax. Ħafna drabi jkun impossibbli li tirritorna l-karozza kompletament vojta mill-*fuel,* speċjalment f'kirjiet qosra, u għalhekk, min ikun qed jagħti s-servizz għandu joffri alternattiva oħra. Hemm kumpaniji oħrajn li l-konsumatur jiġbor il-karozza mingħandhom mimlija bil-*fuel* u jkun irid jirritornaha mimlija. F'dan il-każ il-konsumatur ikun marbut li jieħu l-karozza lura mimlija kif miftiehem. Fin-nuqqas ta' dan, il-konsumatur ikollu jħallas aktar għall-mili mill-ġdid tal-karozza, li ħafna drabi jkun ogħla mill-prezz normali tas-suq.

Meta tiġbor il-karozza qis li kull difett li jkollha l-karozza jiġi indikat fuq formola speċjali. Ara li din il-formola tkun iffirmata mir-rappreżentant tal-kumpanija u li tingħata kopja tagħha. Ħu l-ħin tiegħek biex terġa' taqra l-kuntratt u qis li tifhem sew x'inhu u x'mhuwiex kopert mill-polza tal-assigurazzjoni. Importanti wkoll li tkun taf x'għandek tagħmel u fejn tista' ċċempel jekk il-karozza jkollha xi ħsara waqt il-perjodu tal-kirja jew jekk tkun involut f'xi inċident.

Meta jagħlaq il-perjodu tal-kirja ara li tirritorna l-karozza fil-ħinijiet tal-ftuħ. Il-kundizzjoni li fiha l-konsumatur jirritorna l-karozza għandha tiġi kkonfermata bil-miktub. Jekk tħalli l-vettura fil-parkeġġ tal-kumpanija barra l-ħinijiet tal-ftuħ, tista' tinżamm responsabbli għad-danni kkawżati lill-vettura. Fl-aħħar nett, importanti li tiffamiljarizza ruħek sew mar-regoli tat-traffiku tal-pajjiż li tkun se ssuq fih.

Il-European Car Rental Conciliation Service (ECRCS)

Għal kwistjonijiet relatati mal-kirjiet tal-vetturi fejn hemm element transkonfinali fl-UE, jeżisti s-servizz tal-*ECRCS.* Il-konsumatur jista' jressaq l-ilment tiegħu minn sit elettroniku u l-uffiċjali ta' dan is-servizz jaraw jekk il-kumpanija, membru ta' din l-iskema, li kontriha jkun qed isir l-ilment, tkunx kisret il-kodiċi ta' kondotta tal-iskema. B'dan il-kodiċi, il-kummerċjanti jintalbu jsegwu numru ta' standards relatati mar-reklamar u l-informazzjoni li jgħaddu lill-klijent, mal-kundizzjoni tal-karozza, l-ispezzjoni tagħha qabel u wara l-perjodu tal-kiri, u l-kontijiet lill-klijent.

B'din l-iskema l-konsumaturi jistgħu jressqu lmenti relatati mas-servizz tal-kiri. Il-konsumaturi għandhom jissottomettu d-dokumenti u l-evidenza kollha relatati mal-każ tagħhom. Abbażi ta' dawn id-dokumenti u tal-evidenza mressqa mill-kummerċjant, tinħareġ deċiżjoni. Id-deċiżjoni hija finali u l-kummerċjanti membri ta' din l-iskema huma obbligati li jsegwu d-deċiżjoni meħuda. Filwaqt li m'hemmx dritt ta' appell minn din id-deċiżjoni, il-konsumatur dejjem jibqagħlu d-dritt li jirrikorri għal metodi legali oħra jekk iħoss li d-deċiżjoni ma tkunx ġusta.

Għal tagħrif ieħor fuq dan is-servizz, idħol fis-sit: www.ecrcs.eu

Għal aktar tagħrif ikkuntattja:
ECC Malta, 47A, Triq in-Nofsinhar, Il-Belt Valletta VLT 1101
T: 2122 1901 **F:** 2122 1902 **E:** ecc.malta@mccaa.org.mt **W:** www.eccnetmalta.gov.mt

Iċ-Ċentru Ewropew tal-Konsumatur f'Malta (ECC Malta) huwa kofinanzjat mill-Kummissjoni Ewropea u mill-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur

Niltaqgħu ma' Dr Clinton Bellizzi, il-President tal-Kunsill Nutarili ta' Malta

Joyce Borg
Direttur Informazzjoni, Edukazzjoni u Riċerka, MCCAA

X'inhuma l-kwalifiki meħtieġa biex wieħed jipprattika ta' nutar?
Biex wieħed jinħatar nutar pubbliku f'pajjiżna, irid ikun ċittadin ta' Malta jew ta' Stat Membru fl-Unjoni Ewropea, ikollu kondotta tajba, ikun kiseb dottorat fil-liġi, ikun prattika f'uffiċċju ta' nutar pubbliku għal mhux anqas minn perjodu kontinwu ta' sentejn qabel l-eżami ta' kwalifika, ikun jaf jikteb u jitkellem sew bil-Malti u bl-Ingliż, u jkun għadda mill-eżami ta' kwalifika għal nutar pubbliku skont il-liġi.

X'jgħid il-kodiċi ta' etika tal-professjoni nutarili dwar is-servizz li għandhom jingħataw il-klijenti?
Il-professjoni nutarili hija msejsa fuq il-prinċipji tal-imparzjalità u l-indipendenza u l-liġi titlob li n-nutar, bħala uffiċjal pubbliku, josserva dawn il-kriterji bl-aktar mod strett. F'każ ta' kunflitt ta' interess in-nutar għandu jastjeni mill-inkarigu li jkun ingħatalu u għandu jżomm lura minn kwalunkwe mġiba li tista' taffettwa xi waħda mill-partijiet kontra l-parti l-oħra.

X'inhuma r-responsabbiltajiet tan-nutar meta jsir kuntratt?
In-nutar li jippubblika kuntratt huwa primarjament responsabbli : (i) mill-aċċertament tal-identità tal-partijiet u l-kapaċità tagħhom; (ii) mill-abbozzar tal-kuntratt fl-aktar forma legali xierqa għall-għan tal-partijiet; (iii) mir-reġistrazzjoni tan-noti fir-Reġistru Pubbliku u fir-Reġistru tal-Artijiet fost oħrajn, fiż-żmien stipulat skont il-liġi; (iv) mill-arkivjar u r-reġistrar tal-att oriġinali; u (v) mill-ġbir u l-ħlas ta' kwalunkwe taxxa u tariffa oħra dovuta mill-istess att.

Ix-xerrej għandu l-possibbiltà li jqabbad nutar biex jeżamina t-titolu tal-proprjetà li tkun se tinxtara. F'dan il-każ, in-nutar jordna r-riċerki neċessarji skont il-liġi u, wara li jeżaminahom, iħejji rapport dettaljat bil-parir legali tiegħu lix-xerrej. Sal-2013 il-liġi ma kinitx tobbliga lin-nutar jagħmel riċerki fuq proprjetà u lanqas ma kienet tindika kif għandhom isiru dawn ir-riċerki u fiex għandhom tikkonsistu. Mill-1 ta' Jannar 2013, in-nutar beda jkun responsabbli bil-liġi biex jeżamina t-titolu ta' proprjetà li tkun se tiġi trasferita, sakemm ma jkunx eżentat bil-liġi jew mix-xerrej stess.

Ir-regolamenti fl-Avviż Legali 355/2012 jistabbilixxu biċ-ċar xi tfisser 'riċerka', fiex tikkonsisti u xi grad ta' diliġenza għandu jsegwi kull nutar meta jeżamina t-titolu. Permezz tar-rapport dwar l-eżami tat-titolu, ix-xerrej ikollu f'idejh dokument importanti b'opinjoni legali ta' espert li, bl-aktar mod ċar, turi l-pożizzjoni legali tal-proprjetà fil-mument tax-xiri. In-nutar hu obbligat bil-liġi li jiġbed l-attenzjoni tax-xerrej għal kwalunkwe problema jew anomalija li tirriżulta mir-riċerki u, jekk ikun il-każ, jirreferih għal parir ta' professjonist indipendenti. In-nutar obbligat ukoll li jiġbed l-attenzjoni tax-xerrej għal kwalunkwe limitazzjoni tar-rapport li ma toħroġx mil-liġi.

Ix-xerrej jista' jeżenta għal kollox lin-nutar milli jeżamina t-titolu tal-proprjetà u, f'dan il-każ, in-nutar ma jkunx obbligat jagħmel ebda tip ta' riċerka u ma jkunx responsabbli għal kwalunkwe difett li jista' jkun hemm fit-titolu tal-proprjetà. Ix-xerrej u n-nutar jistgħu jilħqu wkoll ftehim bil-miktub dwar x'għandu jkopri r-rapport u fuq il-ħlas biex isir.

X'parir tagħti lil dawk li se jixtru l-ewwel residenza tagħhom, speċjalment liż-żgħażagħ?
Ix-xerrej għandu dejjem id-dritt li jagħżel in-nutar tal-fiduċja tiegħu u li jiddeċiedi jekk iqabbdux biex jagħmel l-eżami tat-titolu, kif mitlub mil-liġi. Ix-xerrej jista' jivverifika wkoll man-nutar kemm, bejn wieħed u ieħor, se titla' l-ispiża tal-pubblikazzjoni, ir-reġistrazzjoni, it-taxxi u l-eżami tat-titolu. It-tariffi għall-pubblikazzjoni, it-taxxi u l-ispiża tar-reġistrazzjoni huma ffissati mil-liġi. Din l-istima (minbarra r-riċerki, li jvarjaw minn każ għal ieħor) tista' tinħadem man-nutar permezz tat-Tariff Calculator li hemm fis-sit uffiċjali tal-Kunsill Nutarili: www.notariesofmalta.org. Ħadd ħlief in-nutar ma huwa kkwalifikat biex jagħti din l-istima lix-xerrejja.

Għal aktar tagħrif ikkuntattja:
Il-Kunsill Nutarili ta' Malta
171, Triq id-Dejqa
Il-Belt Valletta
T: 2722 7496
E: info@notariesofmalta.org

Regolamenti dwar id-drittijiet tal-konsumatur

Joyce Borg
Direttur Informazzjoni, Edukazzjoni u Riċerka, MCCAA

Dawn ir-regolamenti japplikaw għall-kuntratti li saru wara t-13 ta' Ġunju 2014.

Kif inhu protett il-konsumatur b'dawn ir-regolamenti?
Qabel ma l-konsumatur jixtri xi prodott jew servizz, il-bejjiegħ huwa obbligat li jagħtih l-informazzjoni kollha meħtieġa b'mod ċar u li jinftiehem. Fl-informazzjoni li għandu jingħata l-konsumatur, insibu dan li ġej:

- Fiex jikkonsisti l-prodott jew is-servizz;
- L-isem, l-indirizz u n-numru tat-telefown tal-bejjiegħ;
- Il-prezz kollu li jkun jinkludi kull taxxa, spejjeż tat-trasport jew spejjeż oħra biex issir il-kunsinna;
- Id-data ta' meta se jsir is-servizz jew ta' meta jkun se jiġi kkunsinnat il-prodott;
- L-arranġamenti għall-ħlas;
- Informazzjoni dwar il-garanzija legali u l-garanzija kummerċjali;
- It-tul tal-kuntratt jew jekk il-kuntratt jiġġeddidx awtomatikament u l-kundizzjonijiet biex ikun jista' jintemm.

Fil-każ ta' xiri permezz tat-televiżjoni (telebejgħ); bl-internet (bejgħ elettroniku); xiri minn katalgi, eċċ., minbarra l-informazzjoni msemmija hawn fuq, il-bejjiegħ għandu jżid dan li ġej:

- Tagħrif fuq id-dritt tal-konsumatur li jirtira mill-kuntratt fi żmien erbatax-il jum mingħajr ma jagħti raġuni;
- Ifakkar lill-konsumatur bil-garanzija legali;
- Jinfurmah fuq is-servizz ta' wara l-bejgħ *(after sales)* u fuq il-garanzija kummerċjali;
- Din l-informazzjoni, flimkien mal-kuntratt, għandha tingħata bil-miktub jew b'mezz ieħor li jservi għal żmien twil.

Id-dritt li l-konsumatur jirtira mill-kuntratt

Fil-każ ta’ kuntratt ta’ **servizz**, il-konsumatur jista’ jirtira mill-kuntratt fi żmien erbatax(14)-il jum li jibdew jgħoddu mill-jum tal-konklużjoni tal-kuntratt.

Fil-każ ta’ kuntratt ta’ **bejgħ**, l-erbatax (14)-il jum jibdew jgħoddu minn meta l-konsumatur jirċievi l-prodott.

Jekk il-bejjiegħ ma jipprovdix l-informazzjoni tad-dritt tal-irtirar, il-perjodu ta’ rtirar jiskadi tnax (12)-il xahar mit-tmiem tal-irtirar inizjali.

Il-bejjiegħ għandu jrodd lura l-flus lill-konsumatur mhux aktar tard minn erbatax (14)-il jum minn meta jiġi informat mill-konsumatur li jixtieq jirtira mill-kuntratt.

L-obbligu tal-konsumatur

Il-konsumatur għandu jrodd lura l-oġġetti lill-bejjiegħ mingħajr dewmien u mhux aktar tard minn erbatax (14)-il jum minn meta jinformah bl-irtirar tiegħu mill-kuntratt.

Għalhekk, il-bejjiegħ jista’ jżomm milli jrodd lura l-flus sakemm ikun irċieva l-oġġetti jew sakemm il-konsumatur ikun ta prova li bagħat l-oġġetti.

Numri tat-Telefown Utli għall-Konsumaturi

L-EMERĠENZA (AMBULANZA, PULIZIJA, TIFI TAN-NAR) 112

2395 2000	L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur
8007 4400	Linja bla ħlas tal-MCCAA
2124 2420	Direttorat dwar il-Metroloġija – MCCAA
2149 6016	Direttorat dwar Servizzi Laboratorji – MCCAA
2122 1901	Iċ-Ċentru Ewropew għall-Konsumaturi ta' Malta
2123 9091	L-Għaqda tal-Konsumaturi
2124 6982	L-Assoċjazzjoni għad-Drittijiet tal-Konsumatur
2122 7070	It-Tribunal għal Talbiet tal-Konsumaturi
2395 2000	Tagħrif dwar il-Prezzijiet tal-Mediċini
2395 2000	Tagħrif dwar is-Sigurtà tal-Prodotti
2343 9000	L-Awtorità dwar il-Mediċini
2124 7677	L-Awtorità għas-Saħħa u s-Sigurtà fil-Post tax-Xogħol (OHSA)
8007 4924	L-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta
2122 2203	L-Awtorità għat-Trasport f'Malta
2290 0000	L-Awtorità ta' Malta dwar l-Ambjent u l-Ippjanar
2133 6840	L-Awtorità ta' Malta dwar il-Komunikazzjoni
2122 0619	L-Awtorità ta' Malta dwar ir-Riżorsi
2546 9000	L-Awtorità dwar il-Lotteriji u l-Logħob
8007 2230	L-Awtorità tat-Turiżmu ta' Malta
2122 1281	L-Awtorità tax-Xandir
8007 2232	L-Awtorità tad-Djar
8007 2222	ARMS Ltd
2122 2000	Malta Public Transport
2133 7333	Id-Dipartiment għas-Saħħa Ambjentali
8007 4404	Id-Dipartiment tal-VAT
2296 2296	Id-Dipartiment tat-Taxxi Interni
2124 2270	Id-Diviżjoni tal-Kummerċ
2156 1622	Gozo Channel Co Ltd
2132 0202	Inċidenti tat-traffiku (Gwardjani lokali)
8007 2224	Il-Korporazzjoni Enemalta
8007 6400	Il-Korporazzjoni għas-Servizzi tal-Ilma
153	Is-Servizz ta' Informazzjoni tal-Gvern
8007 2200	Wasteserv Malta
2249 4202	Il-Forzi Armati ta' Malta
2545 0000	L-Isptar Mater Dei
2156 1600	L-Isptar Ġenerali ta' Għawdex

Fejn tista' tagħmel l-ilment tiegħek

L-Awtorità ta' Malta għall-Kompetizzjoni u għall-Affarijiet tal-Konsumatur
Mizzi House
Triq Nazzjonali,
Il-Blata l-Bajda ĦMR 9010

8007 4400
2395 2000
fair.trading@mccaa.org.mt

Miftuħin għall-pubbliku:

Fis-sajf 1 ta' Ġunju - 1 ta' Ottubru: mit-Tnejn sal-Ġimgħa bejn id-9:00 u n-12:30

Fix-xitwa 1 ta' Ottubru - 31 ta' Mejju: It-Tnejn, it-Tlieta, il-Ħamis u l-Ġimgħa bejn it-8:30 u n-12:30. L-Erbgħa bejn it-8:30 u l-16:00.

Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013
Insaħħu Ħilitna għall-Aktar Impjiegi u Kwalità ta' Ħajja Aħjar
Proġett parzjalment iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
Fond Soċjali Ewropew (FSE)
Rata ta' Ko-finanzjament: 85% Fondi UE; 15% Fondi Nazzjonali

Ninvestu fil-futur tiegħek